

OBSAH

Úvod	7
1. Teoretická a metodologická východiska psychologie umění	17
1.1. Úvod	17
1.2. Koncepce současné psychologie umění	17
1.2.1. Psychologie umění jako zkoumání struktury díla	17
1.2.2. Psychologie umění jako analýza estetického vnímání	17
1.2.3. Psychologie umění jako věda o zobrazení člověka v uměleckém díle	18
1.2.4. Psychologie umění jako věda o umělecké tvořivosti	18
1.2.5. Psychologie umění jako studium vztahu zdroje a díla	18
1.3. Tvůrce a proces tvorby	19
1.4. Dílo a jeho zdroj	20
1.5. Estetické vnímání a vnímatel — obecný přehled	24
2. Estetické vnímání a poznávání jako psychologický problém	27
2.1. Perceptologický vztahový rámec estetického vnímání	27
2.1. Struktura estetického vnímání	27
2.2.1. Rozdíly běžného a estetického vnímání	31
2.2.2. Interfunkční struktura estetického vnímání	33
2.2.3. Dynamická struktura estetického vnímání	34
2.2.4. Dispoziční struktura estetického vnímání	36
2.2.5. Estetické vnímání a jeho řízení slovem	37
2.3. Typologická osobnostní podmíněnost estetického vnímání	38
2.4. Přehled výzkumů v psychologii estetického vnímání	39
2.5. Estetické vnímání z hlediska marxistické psychologie činnosti	46
3. Otázky vývoje estetického vnímání	51
3.1. Vývoj estetického vnímání	51
3.2. Souhrn	56
4. Metodologie výzkumu vývoje estetického vnímání	59
4.1. Obecné otázky výzkumů v psychologii umění	59
4.1.1. Spekulativní přístup k poznání procesů uměleckého díla	60
4.1.2. Experimentální metoda v psychologii umění	60
4.1.3. Sémantický diferenciál jako nástroj analýzy estetického vnímání malířských výtvarných děl	62
4.2. Výzkumný problém a hypotézy	64
4.3. Metoda výzkumu vývoje estetického vnímání	65
4.4. Zkoumané osoby	67
4.5. Výzkumný postup	68
5. Výsledky	71
5.1. Postup analýzy výsledků	71
5.2. Analýzy jednotlivých obrazů z hlediska reakcí vnímatelů	72
5.3. Analýza kvalitativních důvodů voleb obrazů	168

5.4. Nejčastěji volené obrazy	193
5.5. Sémantický diferenciál vybraných estetických podnětů	197
5.5.1. Výzkumný problém a hypotézy	199
5.5.2. Metody a výzkumný postup	200
5.5.2.1. Charakteristika sémantického diferenciálu	200
5.5.2.2. Charakteristika estetických podnětů	203
5.5.3. Výsledky	204
5.5.4. Diskuse	229
6. Interpretace výsledků	231
6.1. Analýza preferencí a odmítání obrazů	231
6.2. Trendy vývoje preferencí a odmítání obrazů	234
6.3. Kvalitativní analýza vývoje preferencí a odmítání	238
6.4. Preference a odmítání obrazů v závislosti na pohlaví	239
6.5. Vliv doby na preferenci obrazů	241
6.6 Sémantika estetických podnětů	241
7. Závěry	243
8. Použitá literatura	247
9. Психология восприятия произведений изобразительного искусства в развитии	257
10. The psychology of the perception of paintings in ontogenesis	259